

FFS 2010:9

Utkom från
trycket
2010-10-29

**Försvarsmaktens föreskrifter med arbetsordning för Försvarsmakten
(FM ArbO);**

beslutade den 25 oktober 2010.

Försvarsmakten föreskriver följande.

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Författningens innehåll

1 § Denna författning innehåller bestämmelser om Försvarsmaktens ledning och organisation, fördelning av ansvar och uppgifter inom myndigheten, delegering av beslutanderätt och formerna i övrigt för Försvarsmaktens verksamhet.

Författningen består av fem avdelningar. Innehållet i dessa avdelningar är uppdelat enligt vad som framgår av 2-6 §§.

2 § Den första avdelningen innehåller inledande bestämmelser. Dessa bestämmelser avser

- författningens innehåll (1 kap.), samt
- definitioner (2 kap.).

3 § Den andra avdelningen innehåller bestämmelser om Försvarmaktens ledning och lydadsförhållanden. Dessa bestämmelser avser

- Försvarmaktens styrning och kontroll (3 kap.),
- Försvarmaktens ledning m.m. (4 kap.),
- Försvarmaktens organisation (5 kap.),
- lydadsförhållanden (6 kap.), samt
- Försvarmaktens styrande dokument (7 kap.).

4 § Den tredje avdelningen innehåller bestämmelser om roller, ansvar och befogenheter. Dessa bestämmelser avser

- allmänna bestämmelser (8 kap.),
- chefen för ledningsstaben (9 kap.),
- produktionschefen (10 kap.),
- insatschefen (11 kap.),
- chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (12 kap.),
- chefsjuristen och chefen för juridiska staben (13 kap.),
- förvaltningschefen (14 kap.),
- personaldirektören (15 kap.),
- informationsdirektören (16 kap.), samt
- särskilda enheter för tillsyn och kontroll (17 kap.).

5 § Den fjärde avdelningen innehåller bestämmelser om förband och beredskap m.m. Dessa bestämmelser avser

- organisationsenheter (18 kap.),
- krigsförband (19 kap.),
- specialförband (20 kap.), samt
- beredskap och mobilisering (21 kap.).

6 § Den femte avdelningen innehåller bestämmelser om arbetsmiljö och verksamhetssäkerhet. Dessa bestämmelser avser

- övergripande ansvar och uppgifter (22 kap.),
- mark-, sjö- och flygsäkerhet (23 kap.), samt
- tillståndshantering (24 kap.).

2 kap. Definitioner

1 § I denna författning används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Organisationsenheter	Organisationsenheterna utgörs av Högkvarteret samt av förband, skolor och centrum, vilka är angivna som organisationsenheter i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten.
Krigsförband	Krigsförband ingår i en organisationsenhet, såsom bataljon, kompani, fartygsflottilj, flygdivision m.m., och har en angiven beredskap att efter viss tid kunna genomföra nationella och internationella insatser enligt förbandsmålsättning eller motsvarande. Krigsförbanden indelas i stående förband och kontraktsförband. Chef för krigsförband benämns krigsförbandschef.
Hemvärnsförband	Hemvärnsförband ingår i en organisationsenhet och har en angiven beredskap att efter viss tid kunna genomföra nationella insatser enligt förbandsmålsättning eller motsvarande. Personalen är frivillig och har avtal.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Underställd	<p>Underställd innebär att en befattningshavare, eller en chef med sin enhet, står under en annan överordnad chefs befäl i alla avseenden. Överordnad chef utövar normalt arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter.</p> <p>En befattningshavare kan endast vara underställd en chef.</p>
Lyda under	<p>Lyda under innebär att en befattningshavare, eller en chef med sin enhet, i ett begränsat och särskilt angivet avseende ställs under annan befattningshavares befälsrätt utöver den chef som har sig enheten underställd. Lydnadsförhållandet kan gälla under en begränsad tid eller tills vidare.</p> <p>En befattningshavare kan lyda under flera andra befattningshavare i olika avseenden.</p>
Central verksamhetsutövare	<p>Befattningshavare direkt underställd överbefälhavaren med ansvar och befogenheter att med uppdrag och order planera, leda och följa upp verksamhet i Försvarmakten i syfte att reglera vad som ska genomföras för att uppfylla de resultatmål och de krav som ställs på Försvarmakten.</p> <p>Central verksamhetsutövare utövar arbetsgivarens befogenheter och skyldigheter för den verksamhet som utövas.</p>

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Sakområde, sakområdesansvar	<p>Sakområde avser ett specifikt kompetens- eller verksamhetsområde där angiven befattningshavare är ansvarig för sakområdets funktion, effektivitet och kompetens.</p> <p>Befattningshavare med ansvar för ett sakområde har befogenhet att utfärda bestämmelser, direktiv och handböcker inom sakområdet i syfte att i huvudsak reglera hur verksamhet i Försvarmakten ska genomföras, inom ramen för beslutad verksamhet samt gällande författningar.</p> <p>Befattningshavare med ansvar för sakområde ska även stödja samt kontrollera och granska efterlevnaden av tillämpliga regler och bestämmelser.</p>

AVDELNING II. FÖRSVARSMAKTENS LEDNING OCH LYDNADSFÖRHÅLLANDEN

3 kap. Försvarmaktens styrning och kontroll

Grunder

1 § Av förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten framgår att myndigheten leds av överbefälhavaren.

2 § Överbefälhavaren inriktar Försvarmaktens övergripande verksamhet med ett strategiskt styrdokument för Försvarmakten och med militärstrategisk doktrin.

I strategiskt styrdokument redovisas Försvarmaktens verksamhetsidé, vision, värdegrund och strategiska förändringsmål.

I militärstrategisk doktrin anges förhållningssättet för användande och utveckling av militära medel och metoder.

3 § Av 3 § myndighetsförordningen (2007:515) följer att verksamheten i Försvarmakten ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen och att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Verksamheten ska genomföras så att den uppfyller regeringens krav på Försvarmakten avseende produktivitet, tillgänglighet, kostnader och kvalitet.

4 § De regler och bestämmelser som gäller för Försvarmaktens verksamhet ska dokumenteras och vidareutvecklas i ett myndighetsgemensamt verksamhetsledningssystem. Verksamhetsledningssystemet ska baseras på de författningar och andra regler, metoder, åtgärder och resurser som utgör grund för eller stödjer Försvarmaktens interna styrning och kontroll.

5 § Verksamhetsledningssystemets högsta styrande dokument är denna författning. Den utgör myndighetens arbetsordning i enlighet med kraven i 4 § 1 myndighetsförordningen (2007:515).

Med Försvarmaktens arbetsordning som grund ska cheferna för organisationenheterna besluta arbetsordningar för styrning och kontroll av den egna verksamheten.

6 § Av 4 § 3 myndighetsförordningen (2007:515) följer att myndighetens ledning ska besluta en verksamhetsplan. Verksamhetsplanen benämns internt i myndigheten för Försvarmaktens utvecklingsplan (FMUP).

I FMUP anges de produkter samt den produktion av förband, förmågor, beredskap och insatser m.m. som avses bli genomförda nästkommande år och de därpå följande nio åren.

7 § FMUP ska baseras på de krav regeringen ställer på Försvarmakten, på underlag från befattningshavare direkt underställda överbefälhavaren samt på överbefälhavarens produktavvägningsbeslut.

I FMUP ska även beaktas generaldirektörens analyser enligt 4 kap. 4 § andra stycket.

För produkterna och produktionen ska även ekonomiska förutsättningar och villkor samt risker anges.

8 § Det budgetunderlag Försvarmakten årligen har till uppgift att lämna till regeringen ska baseras på FMUP. Budgetunderlaget är Försvarmaktens förslag på verksamhet och ekonomi det kommande året och förslag till inriktning för de därpå följande två åren.

Om regeringen har beslutat om förändringar i förhållande till det inlämnade budgetunderlaget, eller om andra väsentliga förändringar har inträffat, ska en förnyad produktavvägning genomföras och FMUP uppdateras i enlighet med vad de inträffade förändringarna föranleder.

9 § FMUP och budgetunderlaget ska innehålla verksamhetsmål för produkter inom olika verksamhetsgrenar och produktgrupper.

Produkterna ska uppfylla regeringens krav på kvalitet, omfattning, leveranstidpunkter och kostnader.

10 § Försvarsmaktens samlade resultat (produkter) delas in i verksamhetsgrenar enligt följande.

Verksamhetsgren 1 (VG 1)	Insatser
Verksamhetsgren 2 (VG 2)	Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap
Verksamhetsgren 3 (VG 3)	Utveckling
Verksamhetsgren 4 (VG 4)	Övrig verksamhet
Verksamhetsgren 5 (VG 5)	Fredsfrämjande verksamhet
Verksamhetsgren 6 (VG 6)	Stöd till samhället

11 § De uppgifter Försvarsmakten har enligt förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten och i regleringsbrevens ska med stöd av FMUP omsättas till överbefälhavarens uppdrag (ÖB U) till de chefer direkt underställda överbefälhavaren som tillika är centrala verksamhetsutövare samt till chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Överbefälhavaren kan därutöver besluta uppgifter till befattningshavare direkt underställda överbefälhavaren med ansvar för sakområden.

ÖB U till chefen för ledningsstaben, tillika chefen för Högkvarteret, ska innehålla av överbefälhavaren fastställda resurser för internrevisionen, säkerhetsinspektionen och generalläkaren, samt för Högkvarteret, utom militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, och andra för Försvarsmakten gemensamma centrala kostnader.

12 § Chefer direkt underställda överbefälhavaren som tillika är centrala verksamhetsutövare ska omsätta ÖB U till mer detaljerade uppdrag, och i förekommande fall order om insatser, till underlydande chefer.

Uppdrag samt order om insatser ska löpande följas upp och återredovisas på alla nivåer i Försvarsmakten avseende produkternas och verksamhetens kvalitet, omfattning, leveranstidpunkter och kostnader.

13 § Den som har fått ett uppdrag eller en order om att genomföra en insats ska planera, leda och följa upp verksamheten och dess ekonomi på ett sådant sätt att verksamheten bedrivs i enlighet med uppdraget eller ordern och så att god hushållning iakttas. Resultatet av verksamheten ska vara produkter eller andra resultat som når de mål och uppfyller de krav som den som givit uppdraget eller en order har satt upp för verksamheten.

Uppdragsgivare ska följa upp uppdragsmottagande befattningshavares resultat och, om så krävs, utkräva ansvar.

4 kap. Myndighetens ledning m.m.

Överbefälhavaren

1 § Om inte annat anges i denna författning ska överbefälhavaren besluta

1. strategiskt styrdokument,
2. militärstrategisk doktrin,
3. försvarsplan,
4. i frågor om Försvarsmaktens arbetsordning (FM ArbO) och andra föreskrifter som myndigheten får besluta,
5. avvägningsbeslut (produktavvägning),
6. Försvarsmaktens utvecklingsplan (FMUP),
7. Försvarsmaktens budgetunderlag,
8. Försvarsmaktens årsredovisning och delårsrapporter,
9. Försvarsmaktens samlade riskanalys enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll,
10. överbefälhavarens uppdrag (ÖB U),
11. försvarsmaktsorder om insatser,
12. inriktningar och uppgifter för Försvarsmaktens verksamhet i form av direktiv till direkt underställda befattningshavare,

-
13. framställningar till regeringen om organisatoriska förändringar samt om utnämningar till högre befattningar,
 14. revisionsplan och riktlinjer för internrevisionen,
 15. åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer,
 16. yttranden till Riksdagens ombudsmän och Justitiekanslern,
 17. yttrande med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse enligt 28 § myndighetsförordningen (2007:515) eller Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i övrigt,
 18. yttrande med anledning av generalläkarens iakttagelser och rekommendationer,
 19. anmälningar till Försvarmaktens personalansvarsnämnd för lägst överstes eller kommandörs tjänstegrad och motsvarande civila chefer,
 20. anmälningar till Statens ansvarsnämnd,
 21. tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner för generaldirektören,
 22. lön samt vitsord eller motsvarande för befattningshavare direkt underställda överbefälhavaren samt för ekonomidirektören och chefen för planerings- och ekonomiavdelningen i ledningsstaben, samt
 23. i ärenden av stor ekonomisk eller principiell betydelse.

2 § Överbefälhavaren utser tjänsteförrättande chef för Försvarmakten i särskilt beslut för varje tillfälle när varken överbefälhavaren eller generaldirektören är i tjänst.

Generaldirektören

3 § I förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten anges att generaldirektören är ställföreträdande chef för Försvarmakten.

4 § Generaldirektören ska med stöd av ledningsstaben stödja överbefälhavaren med uppföljning och analys av de uppdrag eller andra uppgifter överbefälhavaren har ställt till underlydande befattningshavare.

Generaldirektören ska också genomföra övergripande analyser för att säkerställa myndighetens förvaltningsmässiga utveckling på sikt. Analyserna kan utgöra underlag till FMUP.

5 § Generaldirektören leder försvarssektorns miljödelegation.

Generaldirektören fastställer i form av direktiv Försvarmaktens miljöpolicy, Försvarmaktens miljömål och andra inriktningar kopplade till hållbar utveckling av Försvarmaktens verksamhet.

6 § Generaldirektören beslutar om lön och vitsord eller motsvarande för chefen för internrevisionen, generalläkaren och chefen för säkerhetsinspektionen samt tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner för dessa befattningshavare och för samtliga befattningshavare direkt underställda överbefälhavaren.

7 § Generaldirektören ersätter överbefälhavaren som chef för Försvarmakten när överbefälhavaren inte är i tjänst eller på grund av semester, sjukdom, tjänsteresa eller annat skäl är förhindrad att utöva den direkta ledningen av verksamheten.

När generaldirektören ersätter överbefälhavaren ingår alla beslutsbefogenheter enligt 1 § med undantag för försvarsmaktsorder om insatser. I ett sådant fall beslutas försvarsmaktsordern istället av ordinarie chef för ledningsstaben.

Försvarmaktens ledningsgrupp

8 § Myndighetens ledning ska stödjas av Försvarmaktens ledningsgrupp (FML).

Ledamöter i FML ska vara överbefälhavaren, generaldirektören, chefen för ledningsstaben, produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, chefsjuristen, ekonomidirektören, personaldirektören, informationsdirektören samt chefen för ledningsstabens planerings- och ekonomiafdelning.

9 § Sammanträden i FML genomförs enligt en särskild planering och efter kallelse. Överbefälhavaren är ordförande och generaldirektören är vice ordförande i FML. Chefen för ledningsstaben är ansvarig för planeringen av ett sammanträde i FML och har befogenhet att till ett sammanträde adjungera ytterligare ledamöter beroende på ärendets art. Kallelse, agenda och läsunderlag bör vara ledamöterna tillhanda senast fem arbetsdagar före sammanträdet.

10 § Vid ett sammanträde i FML ska minnesanteckningar föras.

11 § Före ett sammanträde i FML ska chefen för ledningsstaben se till att överbefälhavaren och generaldirektören orienteras om innehållet i agendan. Den som ska föredra ett ärende vid sammanträdet ska ge en kort orientering om vad som ska presenteras vid sammanträdet.

Försvarmaktens insynsråd

12 § Enligt 12 a § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten ska det vid myndigheten finnas ett insynsråd som består av högst tio ledamöter. Rådets verksamhet omfattar enligt bestämmelsen inte försvarsunderrättelseverksamhet, militär säkerhetstjänst eller Försvarmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter.

I 9 § myndighetsförordningen (2007:515) finns närmare bestämmelser om insynsråd. Där anges att rådet ska utöva insyn i myndighetens verksamhet och ge myndighetschefen råd, samt att myndighetens chef är ordförande i rådet.

13 § Överbefälhavaren fastställer tid och plats för rådets sammanträden.

Föredragande i rådet är chefen för ledningsstaben. I övrigt bestämmer överbefälhavaren vilka tjänstemän ur Försvarsmakten som ska närvara.

14 § Kallelse, dagordning och underlag för anmälda ärenden ska vara ledamöterna tillhanda senast fem arbetsdagar före sammanträdet.

Vid insynsrådets sammanträden ska protokoll föras.

5 kap. Försvarsmaktens organisation

1 § Utöver myndighetens ledning består Försvarsmakten av Högkvarteret samt övriga organisationsenheter enligt vad som anges i bilaga 1 till förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten.

Försvarsmaktens organisationsenheter finns angivna i *bilaga 1* till denna författning samt i Försvarsmaktens organisationsregister i IT-systemet PRIO.

2 § Högkvarteret utgörs av ledningsstaben, produktionsledningen, insatsledningen, militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, juridiska staben, personalstaben och informationsstaben.

I Högkvarteret ingår även enheterna internrevisionen, säkerhetsinspektionen och generalläkaren med särskilda ansvar för tillsyn och kontroll enligt vad som framgår av 17 kap.

3 § Inom ledningsstaben ska det finnas funktioner för bl.a. ekonomistyrning och strategisk planering.

Inom produktionsledningen ska det finnas funktioner för bl.a. att samordna arbetet med och ansvaret för militär marksäkerhet, militär sjösäkerhet och militär flygsäkerhet inom hela Försvarmakten samt för logistik- och materielförsörjning.

Inom insatsledningen ska det finnas funktioner för bl.a. operativ och taktisk ledning samt förmågeutveckling för markarenan, maritima arenan, luftarenan och arenan för informationsoperationer.

4 § Enligt 29 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten ska det vid Försvarmakten finnas en personalansvarsnämnd.

Personalansvarsnämnden ingår administrativt i Högkvarteret.

5 § Försvarmaktens organisationsenheter ska bestå av förbandsledning, en stabsdel, en förbandsdel och en produktionsdel.

Krigsförband som ingår i organisationsenheterna organiseras i förbandsdelen. Övrig verksamhet organiseras i förekommande fall i förbandsledning, stabsdel och produktionsdel. Närmare bestämmelser för detta beslutas av produktionschefen.

Förändringar av organisationsenheternas organisation beslutas av produktionschefen.

6 kap. Lydnadsförhållanden

1 § Lydnadsförhållanden inom Försvarmakten framgår av *bilaga 2*.

2 § Generaldirektören, chefen för ledningsstaben, produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, chefsjuristen, personaldirektören och informationsdirektören är direkt underställda överbefälhavaren.

Under chefen för ledningsstaben finns en ekonomidirektör.

3 § Chefen för ledningsstaben är tillika chef för Högkvarteret.

Produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, chefsjuristen, personaldirektören och informationsdirektören lyder under chefen för ledningsstaben avseende framtagning av underlag för överbefälhavarens beslut samt samordning och genomförande av verksamheten i Högkvarteret.

Uppgiften att samordna verksamheten i Högkvarteret omfattar i huvudsak interna uppdrag samt personaltjänst, säkerhetstjänst, lokalförsörjning och övrig administration.

4 § Cheferna för internrevisionen och säkerhetsinspektionen är direkt underställda överbefälhavaren.

Av 21 § andra stycket förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten framgår att när generalläkaren utövar sin tillsyns- eller kontrollfunktion är han eller hon inte underställd överbefälhavaren. I övriga frågor lyder generalläkaren under överbefälhavaren.

5 § Cheferna för organisationsenheterna, utom Högkvarteret, är underställda produktionschefen.

Cheferna för organisationsenheterna samt krigsförband och hemvärnsförband, utom Högkvarteret, lyder under insatschefen avseende beredskap, nationella och internationella insatser samt territoriell verksamhet.

6 § När ett förband sätts in i en insats ska det av insatsordern framgå vilka uppgifter och vilket ansvar enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) eller andra författningar som därigenom övertas av insatschefen samt när detta gäller.

7 kap. Försvarsmaktens styrande dokument

1 § Vid utformningen av styrande dokument inom Försvarsmakten ska de begrepp användas som framgår av detta kapitel.

Dokument som inte tillhör någon av de angivna kategorierna och som riktar sig utanför Försvarsmakten kan betecknas beslut, svar, rapport eller motsvarande.

2 § Utöver de kategorier av styrande dokument som anges i detta kapitel används inom Försvarsmakten även dokument som är rapporterade. Dessa kan betecknas redovisning, rapport, svar m.m.

Dessutom finns kategorin övriga dokument med handböcker, PM, manualer, avtal, kallelser m.m.

Regler - föreskrifter och allmänna råd

3 § Föreskrifter är bindande rättsregler som bestämmer enskildas och myndigheters handlande och som gäller generellt. Försvarsmakten har endast rätt att meddela föreskrifter i den utsträckning det finns ett bemyndigande från regeringen. Föreskrifter beslutas av överbefälhavaren och generalläkaren. Av 13 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten framgår att överbefälhavaren

får överlåta åt generaldirektören, chefsjuristen eller chefen för säkerhetsinspektionen att avgöra ärenden som avser föreskrifter.

Föreskrifter som riktar sig till enskilda eller andra myndigheter eller är av principiell betydelse kungörs i Försvarsmaktens författningssamling (FFS). Föreskrifter som uteslutande rör Försvarsmaktens interna förhållanden kungörs i Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB).

Chefen för juridiska staben kontrasignerar föreskrifter.

4 § Allmänna råd är sådana generella rekommendationer om tillämpningen av en författning som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst avseende. Allmänna råd beslutas av överbefälhavaren eller enligt överbefälhavarens bestämmande.

Allmänna råd kungörs i Försvarsmaktens allmänna råd (FAR).

5 § Juridiska staben har det övergripande ansvaret för Försvarsmaktens föreskrifter och allmänna råd. Av 13 kap. 3 § framgår att chefsjuristen är ansvarig utgivare av FFS och FIB.

Varje befattningshavare med ansvar för ett sakområde ska tillse att utfärdade föreskrifter och allmänna råd är korrekta och lämpligt utformade. I detta ingår också att fortlöpande följa utvecklingen och aktuell lagstiftning inom tillämpningsområdet för utfärdade föreskrifter och allmänna råd. Så snart det bedöms lämpligt ska frågan om att upphäva, ändra eller införa en föreskrift eller ett allmänt råd aktualiseras hos juridiska staben och underlag för ny eller ändrad föreskrift överlämnas dit.

När generalläkaren tar fram föreskrifter på tillsynsområdet ska juridiska staben stödja arbetet.

Bestämmelser – instruktioner och reglementen

6 § Instruktioner är bindande bestämmelser inom Försvarsmakten om hur verksamhet inom ett visst område ska genomföras. Instruktioner får endast frångås om särskilda skäl föreligger.

En instruktion får beslutas av befattningshavare med befogenhet enligt arbetsordning eller motsvarande, normalt befattningshavare med sakområdesansvar.

7 § Reglementen innehåller bindande och vägledande bestämmelser om förhållningssätt eller för verksamhetens genomförande inom Försvarsmakten. Ett reglemente kan innehålla detaljerade förklaringar och beskrivningar för en viss verksamhet med bilder och text.

Ett reglemente får beslutas av befattningshavare med befogenhet enligt arbetsordning eller motsvarande, normalt central verksamhetsutövare.

Inriktande dokument

8 § Inriktande dokument syftar till att på ett övergripande sätt styra in och sätta mål för verksamheten. Endast överbefälhavaren inriktar Försvarsmaktens verksamhet enligt 3 kap. 2 § samt kan därutöver besluta direktiv för inriktning av verksamheten inom andra särskilda områden.

Planerande dokument

9 § Planerande dokument syftar till att beskriva vilka åtgärder som ska vidtas och vilka resurser som ska utnyttjas för att verksamheten ska nå de fastställda resultatmålen samt vilka tidsförhållanden som gäller.

10 § Överbefälhavaren beslutar Försvarsmaktens verksamhetsplan och övergripande planering enligt 3 kap. 6-7 §§.

11 § Befattningshavare med ansvar och uppdrag för genomförande av verksamhet ska besluta planerande dokument för den verksamheten.

Verkställande dokument – uppdrag, order och direktiv

12 § Verkställande dokument syftar till att bemyndiga en befattningshavare eller enhet att genomföra en verksamhet och förbruka resurser så att resultatmålen uppnås i enlighet med inriktning och planering.

13 § Ett uppdrag är en ömsesidig överenskommelse om en uppgift eller en verksamhet mellan en uppdragsgivare och en uppdragsmottagare. Ett uppdrag ska innehålla en beskrivning av uppgiften (mål, kvalitet, tid), resurser (ekonomiska, personella), krav på redovisning och eventuella riktlinjer. Mottagaren av ett uppdrag ska planera, leda och följa upp samt återredovisa verksamheten och dess ekonomi på ett sådant sätt att verksamheten bedrivs så att god hushållning iakttas.

14 § En order är en tvingande befallning om en uppgift eller en verksamhet som ska genomföras. Order ges skriftligt eller muntligt. En order ska innehålla en beskrivning av uppgiften (mål, kvalitet, tid) och eventuella riktlinjer. En order behöver inte innehålla ekonomiska resurser, om den upprättats under korta tidsförhållanden, och när den inte gör det övertar den som utfärdat ordern ansvaret för de ekonomiska konsekvenserna. En order som innebär verksamhet över längre tidsperiod ska snarast möjligt omsättas till ett uppdrag.

Vid konflikt mellan order och uppdrag, ska order genomföras med högre prioritet.

15 § Ett direktiv är ett verkställande dokument för att samordna eller leda en verksamhet eller ett sakområde. Direktivet kan innehålla en uppgift som angiven mottagare ska förhålla sig till eller bereda med stöd av eventuella angivna resurser. Direktiv är komplettering av uppdrag och order eller ska hänvisa till och genomföras inom ramen för sådana.

Övriga dokument – handböcker

16 § Handböcker är förklaringar, beskrivningar och råd för tillämpning av lagar, förordningar, föreskrifter, instruktioner och reglementen som gäller för en viss verksamhet och kan kompletteras med riktlinjer och rekommendationer för verksamheten.

En handbok ges normalt ut av den befattningshavare som har beslutat motsvarande regler eller bestämmelser.

Hanteringsregler och ansvar

17 § Styrande dokument som inte enligt denna författning ska kungöras i särskild ordning ska hållas samman i en strukturerad ordning inom den organisationsenhet där de fastställts. För att möjliggöra kontroll av vilka styrande dokument som gällt vid en viss tidpunkt ska styrande dokument bevaras samlade i strukturerad ordning under minst fem år efter det att de upphört att gälla. När dokumenten inte längre behövs vid organisationsenheten, ska de omhändertas för arkivering.

18 § Ett styrande dokument ska hållas tillgängligt och aktuellt samt ska, när det inte längre erfordras, upphävas och arkiveras.

AVDELNING III. ROLLER, ANSVAR OCH BEFOGENHETER

8 kap. Allmänna bestämmelser

Grunder

1 § Den som i ett bemyndigande har fått rätten att fatta beslut i ett ärende får inte delegera den rätten vidare, om inte en sådan befogenhet uttryckligen har medgetts i bemyndigandet.

2 § Verksamhet ska genomföras på uppdrag eller order. Direktiv kan komplettera uppdrag och ska genomföras inom ramen för uppdrag.

Endast inom ramen för ett uppdrag eller en order kan en chef fatta beslut om verksamhetens genomförande.

Ett beslut får inte fattas som medför att resultatmålen inte nås eller att de ekonomiska villkoren inte följs. Om den som får fatta ett beslut bedömer att de mål eller villkor som gäller som förutsättning för beslutet inte kan uppfyllas ska uppdragsgivaren informeras om förhållandet.

3 § Beredning av ärenden eller produkter inom alla områden ska som huvudregel genomföras i processer. En befattningshavare med ansvar för ett ärende eller en produkt ska utveckla, dokumentera, följa upp samt leda och fördela arbetet i processer i enlighet med de särskilda bestämmelser som gäller för detta.

Försvarsmaktens övergripande processöversikt ska finnas på Försvarsmaktens intranät.

4 § Beslut i ärenden som innebär ekonomiska, personella och principiellt viktiga ställningstaganden ska föregås av ett övervägande där kostnader, besparingar, konsekvenser, erfarenheter och risker har analyserats och, om möjligt, dokumenterats.

5 § Utöver vad som framgår av 22 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, ska generaldirektören ges tillfälle att yttra sig innan överbefälhavaren beslutar strategiskt styrdokument, FMUP, ÖB U, årsredovisning, delårsrapport, budgetunderlag, yttrande med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse enligt 28 § myndighetsförordningen (2007:515) eller Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i övrigt samt internrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

6 § När en befattningshavare med stöd av ett bemyndigande i denna författning förhandlar, ingår, ändrar eller säger upp en internationell överenskommelse ska de särskilda bestämmelser som gäller för detta beaktas.

Myndighetens beredning och beslut

7 § Av 20 § myndighetsförordningen (2007:515) följer att ett ärende ska avgöras efter föredragning. Ett beslut ska undertecknas av den som har fattat beslutet och kontratiseras av föredraganden.

8 § I 21 § myndighetsförordningen (2007:515) anges att det för varje beslut i ett ärende ska upprättas en handling som visar

1. dagen för beslutet,
2. beslutets innehåll,
3. vem som har fattat beslutet,
4. vem som har varit föredragande, samt
5. vem som har varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

I handlingen ska även antecknas en eventuell avvikande mening samt om samverkan har skett med en eller flera arbetstagarorganisationer och om samverkan avslutats i enighet eller i oenighet.

Om beslutet har dokumenterats i en handling som expedieras antecknas uppgifter enligt första och andra styckena i den handlingen eller annars i ett särskilt protokoll.

Om beslutet har dokumenterats i en handling som expedieras ska den som har föredragit ärendet kontrasignera handlingen.

Utlämnande av allmän handling

9 § Förfarandet vid handläggning av ärenden om utlämnande av allmänna handlingar regleras i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och 6 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Av 2 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen följer att en begäran om att få ta del av en allmän handling alltid ska handläggas skyndsamt. En sådan begäran ska handläggas med förtur i förhållande till andra ärenden.

10 § Av 23 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten framgår hur en begäran om att få ta del av en allmän handling ska prövas inom myndigheten.

I 13 kap. 7 § finns föreskrifter om hur prövningen av en framställan om att få ta del av en allmän handling ska utföras i vissa fall.

Ansvar för sakområde

11 § Sakområdesansvar inom Försvarmakten är fördelat enligt följande.

<i>Sakområde</i>	<i>Ansvarig</i>
Verksamhetsledning	Chefen för ledningsstaben
Ekonomistyrning	Ekonomidirektören under chefen för ledningsstaben
IS/IT och informationsinfrastruktur	CIO under chefen för ledningsstaben
Verksamhetssäkerhet	Produktionschefen
Logistik och materiel	Produktionschefen
Infrastruktur	Produktionschefen
Miljö	Produktionschefen
Operationer och försvarsplanering	Insatschefen
Underrättelse- och säkerhetstjänst	Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten
Juridik	Chefsjuristen
Förvaltning	Förvaltningschefen
Personalförsörjning och personaltjänst	Personaldirektören
Arbetsmiljö	Personaldirektören
Informations- och presstjänst	Informationsdirektören

9 kap. Chefen för ledningsstaben och ekonomidirektören

1 § Chefen för ledningsstaben är central verksamhetsutövare och ska på uppdrag av överbefälhavaren samordna, leda och följa upp verksamheten i Högkvarteret i syfte att stödja överbefälhavarens interna styrning och kontroll av Försvarmakten och den militärstrategiska ledningen.

I uppgiften ingår, om inte annat anges i denna författning, att ta emot och fördela till Försvarmakten inkommande ärenden från regeringen eller andra myndigheter och skrivelser från generalläkaren samt att samordna alla kontakter med Regeringskansliet.

2 § Chefen för ledningsstaben ska med stöd av cheferna för ledningar och staber i Högkvarteret bereda underlag till beslut i ärenden som ska beslutas av överbefälhavaren enligt vad som anges i 4 kap. 1 §, med undantag för revisionsplan och riktlinjer för internrevisionen samt åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser.

3 § Chefen för ledningsstaben ska ansvara för sakområdet verksamhetsledning.

4 § Chefen för ledningsstaben ska värdera Försvarmaktens samlade effektivitet. Värderingen ska redovisas i Försvarmaktens årsredovisning och kunna utgöra underlag för kommande FMUP. Till grund för värderingen ska läggas insatschefens värdering av insatsorganisationen och produktionschefens värdering av produktiviteten.

5 § Ekonomidirektören är tillika ställföreträdande chef för ledningsstaben och ska under chefen för ledningsstaben sammanhålla den ekonomiska styrningen i Försvarmakten samt därutöver stödja generaldirektören med uppföljning och analys av de uppdrag överbefälhavaren har ställt till underlydande befattningshavare.

6 § Ekonomidirektören ska under chefen för ledningsstaben ansvara för sakområdet ekonomistyrning och beslutar instruktioner, direktiv och handböcker för ekonomisk planering, administration, uppföljning och analys.

Ekonomidirektören ska utarbeta Försvarmaktens ekonomiska rapporter och därtill kopplade underlag.

7 § Ekonomidirektören ska utveckla och stödja Försvarmaktens tillämpning av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt med underlag från cheferna för ledningar och staber i Högkvarteret sammanställa den samlade riskanalysen av Försvarmaktens verksamhet.

I förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering finns föreskrifter om riskanalys.

8 § Chefen för ledningsstaben ska med stöd av chief information officer (CIO) ansvara för IS/IT-strategi, IS/IT-samordning, informationshantering och informationsinfrastruktur i Försvarmakten.

Chief information officer ska under chefen för ledningsstaben ansvara för sakområdet IS/IT.

9 § Chefen för ledningsstaben ansvarar i egenskap av chef för Högkvarteret för arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter i organisationsenheten Högkvarteret med undantag för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Ansaret omfattar även personal som tjänstgör eller avses tjänstgöra i Regeringskansliet, i andra myndigheter och organisationer eller utomlands och som inte är placerade vid annan organisationsenhet underställd produktionschefen eller vid militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

10 § Chefen för ledningsstaben ansvarar i övrigt för

1. att, med stöd av chefsjuristen, fördela och bereda uppgifter och krav på Försvarmakten enligt lagar och förordningar,
2. planering och prioritering av Försvarmaktens produkter samt gemensamma centrala kostnader för Försvarmakten, inklusive Högkvarteret, som underlag för överbefälhavarens produktavvägning med stöd av befattningshavare direkt underställda överbefälhavaren,
3. genomförande av verksamheten inom ramen för det nordiska försvarssamarbetet NORDEFECO,

4. inriktning av forskning, studier, konceptutveckling samt organisations-, metod och materielutveckling,
5. interoperabilitets- och standardiseringsfrågor inklusive PARP (Partnership for Peace Planning and Review Process),
6. inriktning och samordning av Försvarsmaktens säkerhetspolitiska relationer och verksamhet internationellt, samt
7. protokollär verksamhet.

11 § Chefen för ledningsstaben beslutar om

1. uppdrag, order och direktiv i Högkvarteret inom ramen för tilldelade uppgifter och ansvar,
2. instruktioner, direktiv och handböcker inom ramen för tilldelat sakområde,
3. inriktningar i form av direktiv för utveckling och samordning av Försvarsmaktens IT-system, samt
4. auktorisation av IT-system.

Bemyndigandena får vidaredelegeras.

12 § Chefen för ledningsstaben bemyndigas att

1. göra framställningar till regeringen med undantag för 4 kap. 1 § 13,
2. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i kontaktfasen av ett eventuellt samarbete,
3. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att delta i internationell verksamhet inom och utom Sverige,
4. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd enligt 3 förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation,

5. inom ramen för av regeringen meddelat beslut för internationell verksamhet inom 3 och 4 samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer, samt
6. företräda Försvarsmakten vid samverkan med andra centrala myndigheter om inte annat anges i denna författning.

Bemyndigandena i 2 och 4-6 får vidaredelegeras.

10 kap. Produktionschefen

1 § Produktionschefen är central verksamhetsutövare och ska på uppdrag av överbefälhavaren planera, leda och följa upp verksamhet samt utbilda, utrusta och nyttja personal i syfte att producera produkter i VG 2, VG 3 och VG 4.

2 § Produktionschefen ska inom ramen för uppdrag av överbefälhavaren ansvara för anskaffning, vidmakthållande och avveckling av förnödenheter, materiel och infrastruktur.

3 § Produktionschefen är ägarföreträdare för Försvarsmaktens materiel.

4 § Produktionschefen ska ansvara för sakområdena verksamhetssäkerhet, logistik och materiel, infrastruktur samt miljö.

5 § Produktionschefen ska på uppdrag, order eller direktiv av chefen för ledningsstaben utarbeta underlag för överbefälhavarens beslut eller utföra andra uppgifter inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

6 § Produktionschefen ska till chefen för ledningsstaben och insatschefen redovisa produktionsförutsättningarna och kostnaderna för att utveckla produkterna i VG 2, VG 3 och VG 4 enligt de direktiv som chefen för ledningsstaben eller ekonomidirektören anger.

Ekonomiska beräkningar som förekommer i redovisningen ska följa de kalkylmodeller och instruktioner eller direktiv i övrigt som gäller.

7 § I produktionsledningen ska det under produktionschefen finnas en logistikchef.

Logistikchefen har bl.a. till uppgift att

1. planera, leda och följa upp logistikområdet samt föreslå utveckling av logistikområdet som underlag för produktavvägning och förbandsmålsättningar eller motsvarande, samt
2. vara företrädare för logistikområdet i internationella kontakter.

8 § I produktionsledningen ska det under produktionschefen finnas en rikshemvärnschef.

Rikshemvärnschefen har bl.a. till uppgift att

1. planera, leda och följa upp utbildnings- och övningsverksamhet vid hemvärnsförbanden,
2. inspektera hemvärnsförbanden avseende utbildningsverksamhet och övningar,
3. utveckla hemvärnsförbandens taktiska och stridstekniska förmågor genom utarbetande av instruktioner och reglementen,
4. föreslå utveckling av hemvärnsförbandens förmågor som underlag för produktavvägning och förbandsmålsättningar eller motsvarande, samt
5. vara företrädare för hemvärnsförbanden.

9 § Produktionschefen ska hålla underställda organisationsenheters krigsförband och hemvärnsförband i beredskap enligt beredskapsorder och mobiliseringsplan.

10 § Produktionschefen ska vara beredd att med stöd av insatschefen leda mobilisering av krigsförband och hemvärnsförband i enlighet med mobiliseringsplan eller inför insatser.

11 § Produktionschefen ska med stöd av personaldirektören ansvara för samordning av arbetsmiljö och verksamhetssäkerhet i enlighet med 22 och 23 kap.

12 § Produktionschefen ska värdera organisationsenheterna avseende deras produktivitet, kostnader och kvalitet samt produktionens effekter på insatsorganisationen. Av värderingen ska också framgå Försvarmaktens förmåga att mobilisera krigsförband och hemvärnsförband.

Värderingen av produktiviteten m.m. ska kunna utgöra underlag för Försvarmaktens årsredovisning.

13 § Produktionschefen ansvarar i övrigt för

1. planering och förberedelser för mobilisering,
2. samordning och stöd till frivillig försvarsverksamhet,
3. försvarsmedicin inklusive vårdgivaransvaret,
4. samordning av Försvarmaktens miljöarbete nationellt och internationellt,
5. vädertjänst,
6. geografisk informationstjänst, samt
7. traditionsvård inom Försvarmakten.

14 § Produktionschefen beslutar om

1. materielplan,
2. mobiliseringsplan samt direktiv för mobilisering,
3. uppdrag och direktiv till underställda organisationsenheter inom ramen för överbefälhavarens uppdrag,
4. beställningar och uppdrag till de myndigheter som stödjer Försvarmakten,
5. instruktioner, reglementen och handböcker för verksamheten vid organisationsenheterna samt inom ramen för tilldelade sakområden,

6. förändringar av organisationsenheternas organisation inom ramen för av överbefälhavaren fastställd organisationsstruktur,
7. uppdrag och direktiv för samordning mellan organisationsenheter inom samma kommun eller liknande samordning mellan organisationsenheter i olika kommuner,
8. materielmålsättningar inom ramen för FMUP och överbefälhavarens uppdrag, samt
9. yttranden i ärenden rörande fysisk planering, yttre miljö och infrastruktur. Bemyndigandena får vidaredelegeras.

15 § Produktionschefen bemyndigas att

1. genomföra inspektion av verksamheten vid underställda organisationsenheter,
2. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i kontaktfasen av ett eventuellt samarbete,
3. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att delta i internationell övnings- och utbildningsverksamhet inom och utom Sverige,
4. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för annan stat eller mellanfolklig organisation att nyttja Försvarsmaktens anläggningar, områden eller materiel,
5. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd enligt 3 eller 4 förhandla ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation,
6. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om medgivande att göra beställningar för de materielärenden som särskilt anges i regeringens regleringsbrev,

7. teckna avtal inom ramen för av regeringen meddelat beslut att ingå avtal om internationellt försvarsmaterielsamarbete,
8. förhandla, ingå, ändra eller säga upp avtal om varor, tjänster och byggenreparad,
9. teckna slutanvändaravtal,
10. utse Försvarsmaktens miljöchef,
11. företräda Försvarsmakten gentemot NATO-organet EAPR/PFF COMEDS och International Committee of Military Medicine (ICMM) i enlighet med regeringsbeslut, samt
12. samverka med andra myndigheter avseende exportrelaterad verksamhet samt avseende avyttring och försäljning av materiel.

Bemyndigandena i 2, 5 och 8-12 får vidaredelegeras.

11 kap. Insatschefen

1 § Insatschefen är central verksamhetsutövare och ska på uppdrag av överbefälhavaren planera, leda och följa upp nationell och internationell insatsverksamhet och annan verksamhet inom VG 1, VG 5 och VG 6.

2 § Insatschefen ska med underlag från den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten följa omvärldsutvecklingen samt kunna upptäcka och identifiera yttre hot mot Sverige, svenska intressen och de insatser Sverige deltar i, i enlighet med regeringens krav.

3 § Insatschefen ska ansvara för sakområdet försvarsplanering och operationer.

4 § Insatschefen ska på uppdrag, order eller direktiv av chefen för ledningsstaben utarbeta underlag för överbefälhavarens beslut eller utföra andra uppgifter inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

5 § Insatschefen ska till chefen för ledningsstaben redovisa produktionsförutsättningarna och kostnaderna för att utveckla produkterna i VG 1, VG 5 och VG 6 samt planera för och föreslå prioritering av produkterna i VG 2 enligt de direktiv som chefen för ledningsstaben eller ekonomidirektören anger.

Ekonomiska beräkningar som förekommer i redovisningen ska följa de kalkylmodeller och instruktioner eller direktiv i övrigt som gäller.

6 § Insatschefen ska leda territoriell insatsverksamhet och territoriell säkerhetstjänst.

I uppgiften att leda dessa verksamheter ingår att, med beaktande av 1 §, genom samverkan med andra myndigheter och enskilda samordna militära och civila resurser, upprätthålla en bearbetad lägesbild som underlag för insatser samt genom en gemensam planering medverka i skapandet av ett samhälle som kan motstå svåra påfrestningar och väpnade angrepp med begränsade resurser.

Uppgifterna som avser territoriell verksamhet får vidaredelegeras.

7 § I insatsledningen ska det under insatschefen finnas tre taktiska chefer och en ledningssystemchef samt en chef för specialförbandsledningen. De taktiska cheferna är tillika inspektörer för armé-, marin- respektive flygstridskrafterna. De taktiska cheferna och ledningssystemchefen ska bl.a., för sina respektive militära arenor,

1. planera, leda och följa upp insatta krigsförband nationellt och internationellt med taktiska planer och order om insatser inom ramen för beredskapsorder samt försvarsmaktsorder och operationsorder,
2. inspektera krigsförbanden,
3. utveckla krigsförbandens operativa, taktiska och stridstekniska förmågor genom utarbetande av instruktioner, reglementen och handböcker,

4. föreslå utveckling av krigsförbandens förmågor som underlag för produktavvägning, typförbandsplaner och förbandsmålsättningar eller motsvarande, samt
5. vara företrädare i internationella kontakter.

Chefen för specialförbandsledningen har ansvar och uppgifter enligt 20 kap.

8 § Insatschefen ansvarar, med stöd av den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, för Försvarmaktens insatsrapport (FMIR) och Försvarmaktens insatsöversikt (FMIÖ).

9 § Insatschefen ska stödja produktionschefen vid mobilisering av krigsförband och hemvärnsförband inför insatser eller i enlighet med mobiliseringsplan.

10 § Insatschefen ska värdera Försvarmaktens operativa förmåga i förhållande till regeringens krav samt validera krigsförbandens förmågor i förhållande till förbandsmålsättningar eller motsvarande.

Värdering och validering ska kunna utgöra underlag för Försvarmaktens årsredovisning och produktavvägningen.

11 § Insatschefen ska kontrollera beredskapen för nationella och internationella insatser genom beredskapskontroller. Organisationsenheter, krigsförband och hemvärnsförband med insatsberedskap eller mobiliseringsberedskap ska kontrolleras årligen. Resultatet ska rapporteras till överbefälhavaren, chefen för ledningsstaben och produktionschefen.

12 § Insatschefen ska besluta att krigsförband i internationella militära insatser ska lyda under en internationell styrkechef i form av det som på engelska anges som Operational Control (OPCON) eller Tactical Command (TACOM).

Insatschefens beslut ska fastställas och distribueras i särskilt beslutsdokument som på engelska benämns Transfer of Authority (TOA).

13 § Insatschefen beslutar om

1. operationsplaner,
2. Försvarsmaktens beredskapsorder i samråd med chefen för ledningsstaben, produktionschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten och informationsdirektören,
3. förbandsmålsättningar, eller motsvarande, för krigsförbanden och hemvärnsförbanden i enlighet med överbefälhavarens produktavvägning, FMUP och i samråd med chefen för ledningsstaben, produktionschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, personaldirektören och informationsdirektören,
4. order om beredskap och insatser till organisationsenheter, krigsförband och hemvärnsförband enligt beredskapsorder eller av överbefälhavaren beslutad försvarsmaktsorder om insatser,
5. instruktioner, reglementen och handböcker för operationer och insatsverksamhet med insatsorganisationen i samråd med produktionschefen och inom ramen för tilldelat sakområde, samt
6. direktiv för Försvarsmaktens årliga värdering av insatsorganisationen.

Bemyndiganden i 5 och 6 får vidaredelegeras.

14 § Insatschefen bemyndigas att

1. genomföra inspektion av krigsförband och hemvärnsförband,
2. i samråd med chefen för säkerhetsinspektionen besluta om militär markssäkerhet, inklusive handhavande av brandfarliga och explosiva varor, i insatsområde vid insats som innebär att våld kan komma att utövas samt vid utbildning och övning i direkt anslutning till sådan insats,
3. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i kontaktfasen av ett eventuellt samarbete,

4. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarmakten att förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation avseende internationella fredsfrämjande operationer och säkerhetsfrämjande arbete samt stöd till humanitär verksamhet,
5. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd enligt 4 avseende utbildning och övningar för internationell verksamhet förhandla, ingå, ändra eller säga upp sådan överenskommelse, samt
6. samverka med Regeringskansliet och andra myndigheter vid planering och genomförande av insats.

Bemyndigandena i 1 och 4-6 får vidaredelegeras.

12 kap. Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten

1 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska på uppdrag av överbefälhavaren planera, genomföra och följa upp försvarsunderrättelseverksamheten samt den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Militär säkerhetstjänst omfattar säkerhetsunderrättelsetjänst, säkerhetsskyddstjänst och signalskyddstjänst.

2 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är Försvarmaktens säkerhetsskyddschef och tillika Försvarmaktens informationssäkerhetschef. Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska leda och samordna signalskyddstjänsten, inklusive arbetet med säkra kryptografiska funktioner som är avsedda att skydda skyddsvärd information.

3 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ansvarar för sakområdet underrättelse- och säkerhetstjänst, inklusive internationella säkerhetsskyddsavtal.

4 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska på uppdrag, order eller direktiv av chefen för ledningsstaben utarbeta underlag för överbefälhavarens beslut eller utföra andra uppgifter inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

5 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska till chefen för ledningsstaben och insatschefen stödja med underlag som kan påverka kravställning på operativa förmågor samt underrättelser för beredskap och insatser.

6 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska till chefen för ledningsstaben redovisa förutsättningar och kostnaderna för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten enligt de direktiv som chefen för ledningsstaben eller ekonomidirektören anger.

Ekonomiska beräkningar som förekommer i redovisningen ska följa de kalkylmodeller och instruktioner eller direktiv i övrigt som gäller.

7 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska stödja Regeringskansliet i frågor som rör kryptoverksamhet och annan signalskyddsverksamhet.

8 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska till chefen för ledningsstaben lämna förslag till föreskrifter som ska beslutas av överbefälhavaren dels i frågor som rör den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, dels i frågor om signalskyddstjänsten inom totalförsvaret i enlighet med vad som föreskrivs i 33 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten.

9 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska, med beaktande av förvaltningschefens direktiv, bedriva den militära underrättelse- och säkerhetstjänstens expeditionstjänst och arkivvård.

10 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ansvarar i övrigt för arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter för enheten militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret.

11 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten beslutar om

1. militära underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhetsorder,
2. närmare inriktning av övriga försvarsunderrättelsemyndigheter,
3. instruktioner, direktiv och handböcker inom ramen för tilldelat sakområde,
4. årlig översikt över försvarsunderrättelseverksamheten i enlighet med 8 § förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet,
5. årlig översikt över den militära säkerhetstjänsten i enlighet med 6 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, samt
6. den militära underrättelse- och säkerhetstjänstens budgetunderlag och årsredovisning.

Bemyndigandet i 3 får vidaredelegeras.

12 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten bemyndigas att

1. göra de anskaffningar som erfordras för den egna verksamheten,
2. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om undantag från bestämmelser i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
3. besluta om anskaffning inom ramen för de undantag som finns i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, varvid chefsjuristen ska informeras,
4. överlämna sekretessbelagd information inom underrättelse- och säkerhetstjänsten till utländska myndigheter och till mellanfolkliga organisationer i enlighet med 8 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
5. samarbeta med andra myndigheter samt andra länder och organisationer i enlighet med 3 § lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet,
6. samverka med samt, i samråd med chefsjuristen, ingå överenskommelser med Försvarets radioanstalt,

7. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i kontaktfasen av ett eventuellt samarbete,
8. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarmakten att förhandla, ingå, ändra eller säga upp avtal och överenskommelser med andra stater eller mellanfolkliga organisationer inom chefens för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ansvarsområde,
9. inom ramen för av regeringen meddelat beslut enligt 8 avseende samverkan med andra stater eller mellanfolkliga organisationer inom chefens för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ansvarsområden förhandla, ingå, ändra eller säga upp sådan överenskommelse, samt
10. lämna information till Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten i enlighet med 6 § förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet.

Bemyndigandena i 3, 4, 6 och 8 får vidaredelegeras.

13 kap. Chefsjuristen

1 § Chefsjuristen ska ansvara för sakområdet juridik i Försvarmakten.

2 § Chefsjuristen ska företräda Försvarmakten vid domstol och i kontakter med Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern och Domstolsverket samt i kontakter med övriga myndigheter i rättsliga ärenden.

Bemyndigandet får vidaredelegeras

3 § Chefsjuristen är ansvarig utgivare av Försvarets författningssamling (FFS) och Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB).

4 § Chefsjuristen ska på uppdrag, order eller direktiv av chefen för ledningsstaben utarbeta underlag för överbefälhavarens beslut eller utföra andra uppgifter inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

5 § Chefsjuristen ansvarar i övrigt för

1. en sammanhållen juridisk rådgivning i Försvarsmakten,
2. auktorisation och administration av auditörer och juridiska rådgivare, samt
3. administration av Försvarsmaktens personalansvarsnämnds kansli.

6 § Chefsjuristen ska besluta i ärenden om anspråk på skadestånd och vissa andra ersättningar som riktas mot Försvarsmakten, om det inte av andra bestämmelser framgår att någon annan får besluta i sådana ärenden.

Bemyndigandet får vidaredelegeras.

7 § Chefsjuristen tecknar Försvarsmaktens firma.

8 § Chefsjuristen beslutar i övrigt om

1. instruktioner, direktiv och handböcker inom ramen för tilldelat sakområde, samt
2. yttranden till andra myndigheter i rättsliga angelägenheter, såvida inte annat anges i denna författning.

Bemyndigandena får vidaredelegeras.

9 § Chefsjuristen får inom sitt ansvarsområde och inom ramen för regeringsbeslut samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer.

Bemyndigandet får vidaredelegeras.

10 § Chefen för juridiska staben ansvarar för att organisationsenheterna i Försvarsmakten får juridiskt stöd i ärenden om utlämnande av handlingar som innebär avslag eller förbehåll.

11 § Chefen för juridiska staben bemyndigas att på myndighetens vägnar fatta beslut i ärenden om utlämnande av allmänna handlingar som förvaras i Högkvarteret eller som av en chef för en organisationsenhet har överlämnats för prövning till Högkvarteret.

Bemyndigandet får vidaredelegeras.

14 kap. Förvaltningschefen

1 § Chefsjuristen är tillika Försvarmaktens förvaltningschef.

2 § Förvaltningschefen ska ansvara för sakområdet förvaltning i Försvarmakten.

3 § Förvaltningschefen ska kontrollera och granska samt stödja chefer för enheter i Högkvarteret och cheferna för organisationsenheterna i Försvarmakten, så att myndighetens verksamhet bedrivs på ett författningsenligt sätt.

4 § Förvaltningschefen ansvarar i övrigt för

1. övergripande styrning av expeditionstjänst och arkivtjänst i Försvarmakten,
2. beredning av vilka befattningshavare som ska vara Försvarmaktens representanter i styrelser och statliga utredningar samt andra myndigheters organisationer m.m., samt
3. beredning enligt 22 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten.

5 § Förvaltningschefen beslutar om

1. instruktioner och handböcker för dokumenthantering, samt
2. tjänsteresor, ledigheter, representation och andra förmåner för överbefälhavaren.

Bemyndigandet i 1 får vidaredelegeras.

15 kap. Personaldirektören

1 § Personaldirektören ansvarar för sakområdena personalförsörjning och personaltjänst samt arbetsmiljö i Försvarmakten.

I uppgiften ingår att planera och att följa upp attraktion, rekrytering, utveckling, bemanning och avveckling av civil och militär personal i Försvarmakten.

Personaldirektören stödjer centrala verksamhetsutövare genom att utveckla system samt ge ut instruktioner och direktiv inom sakområdena personalförsörjning och arbetsmiljö.

2 § Personaldirektören ansvarar för utveckling och uppföljning av arbetsgivarrollen och arbetsmiljöarbetet, lokala kollektivavtal och villkor samt för att stödja centrala verksamhetsutövare och chefer för organisationsenheter i arbetsgivar- och arbetsmiljöfrågor.

3 § Personaldirektören ska på uppdrag, order eller direktiv av chefen för ledningsstaben utarbeta underlag för överbefälhavarens beslut eller utföra andra uppgifter inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

4 § Personaldirektören ska med stöd av produktionschefen respektive chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten till chefen för ledningsstaben redovisa planering och kostnader för personal- och kompetensförsörjning enligt de direktiv som chefen för ledningsstaben eller ekonomidirektören anger.

Ekonomiska beräkningar som förekommer i redovisningen ska följa de kalkylmodeller och instruktioner eller direktiv i övrigt som gäller.

5 § Personaldirektören beslutar om

1. instruktioner, direktiv och handböcker inom ramen för tilldelade sakområden,
2. utbildningsplaner för yrkes- och reservofficersutbildningar,
3. antagning till högre militär utbildning,
4. tillsättning av högre chefer i Försvarmakten i samråd med berörd befattningshavare direkt underställd överbefälhavaren,
5. bemanning av försvarsmaktspersonal i Regeringskansliet, andra myndigheter och organisationer, samt
6. förslag till regeringen om bemanning av försvarsattachéorganisationen i samråd med chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Bemyndigandena i 2-5 får vidaredelegeras.

6 § Personaldirektören bemyndigas att

1. företräda Försvarmakten i den centrala arbetsgivarrollen vid kontakt med andra myndigheter och organisationer, samt
2. teckna Försvarmaktens kollektivavtal.

Bemyndigandena får vidaredelegeras.

16 kap. Informationsdirektören**1 § Informationsdirektören ansvarar för sakområdet informations- och presstjänst i Försvarmakten.**

I uppgiften ingår att planera, genomföra och utvärdera Försvarmaktens informations- och presstjänst samt att stödja centrala verksamhetsutövare och chefer för organisationsenheter i informations- och mediafrågor.

2 § Informationsdirektören ska stödja myndigheten så att övergripande beslut inom Försvarmakten har föregåtts av en kommunikativ bedömning med avseende på intern och extern kommunikation.

3 § Informationsdirektören ska stödja hela myndigheten med öppet, proaktivt och trovärdigt informationsarbete.

4 § Informationsdirektören ska på uppdrag, order eller direktiv av chefen för ledningsstaben utarbeta underlag för överbefälhavarens beslut eller utföra andra uppgifter inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

5 § Informationsdirektören ansvarar i övrigt för

1. vården av Försvarmaktens namn, profil, framställning och bild, samt
2. Försvarmaktens marknadskommunikation.

6 § Informationsdirektören beslutar om instruktioner, direktiv och handböcker inom ramen för tilldelade sakområde.

7 § Informationsdirektören bemyndigas att vara talesman för Försvarmakten.
Bemyndigandet får vidaredelegeras.

17 kap. Särskilda enheter för tillsyn och kontroll

Internrevisionen

1 § Chefen för internrevisionen ska planera, genomföra och följa upp internrevisionsverksamheten i Försvarmakten genom tillsyn och kontroll i enlighet med internrevisionsförordningen (2006:1228) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd.

2 § Chefen för internrevisionen ska till överbefälhavaren utarbeta förslag till årlig revisionsplan och underlag till riktlinjer för internrevisionen.

Säkerhetsinspektionen

3 § Chefen för säkerhetsinspektionen ska planera, genomföra och följa upp tillsyn och kontroll av militär marksäkerhet, militär sjösäkerhet och militär flygsäkerhet samt arbetsmiljö.

4 § Chefen för säkerhetsinspektionen ska i övrigt inom sitt ansvarsområde

1. kontrollera och granska att verksamheten i Försvarmakten genomförs enligt de föreskrifter och övriga regler som gäller för verksamhetssäkerhet i myndigheten, samt
2. besluta om åtgärder som syftar till att vid brister i verksamheten åstadkomma rättelse vid utövande av verksamheten.

Uppgifterna får vidaredelegeras.

5 § Chefen för säkerhetsinspektionen ska i enlighet med medgivande från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap enligt 21 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor utöva viss tillsyn i fråga om hantering och import av brandfarliga och explosiva varor inom Försvarmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket.

Bemyndigandet får vidaredelegeras till i särskild ordning utsedda ammunitions- och drivmedelsinspektörer

6 § Chefen för säkerhetsinspektionen ska företräda Försvarmakten vid samverkan med Statens haverikommission samt bemyndigas i övrigt att samverka med centrala myndigheter inom ramen för tillsynsverksamheten.

Bemyndigandena får vidaredelegeras.

7 § Chefen för säkerhetsinspektionen bemyndigas att besluta föreskrifter avseende militär mark-, sjö- och flygsäkerhet, inklusive hantering av vapen och ammunition, militär sjöfart, dykeriverksamhet och militär luftfart med därtill knuten vädertjänst samt för handhavande av brandfarliga och explosiva varor

8 § Chefen för säkerhetsinspektionen beslutar om

1. verksamhetstillstånd eller motsvarande,
2. undantag från och tillämpning av föreskrifter som rör verksamhetssäkerhet,
3. direktiv och instruktioner till verksamhetsutövare rörande verksamhetssäkerhet, samt
4. dykarcertifikat till den som har godkänts vid dykarutbildning i enlighet med förordningen (1986:687) om dykarcertifikat.

Bemyndigandena får vidaredelegeras.

Generalläkaren

9 § I förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, smittskyddsförordningen (2004:255), livsmedelsförordningen (2006:813) och i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken finns föreskrifter om generalläkarens tillsynsverksamhet.

10 § Generalläkaren ska rapportera till samt informera överbefälhavaren om sina iakttagelser och rekommendationer.

11 § Generalläkaren bemyndigas att inom ramen för sitt ansvarsområde och inom ramen för regeringsbeslut samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer samt med nationella centrala myndigheter.

Bemyndigandet får vidaredelegeras.

AVDELNING IV. FÖRBAND OCH BEREDSKAP M.M.

18 kap. Organisationsenheter

1 § Chef för en organisationsenhet ska planera, genomföra och följa upp verksamhet på uppdrag av produktionschefen och på order av insatschefen.

Vid konflikt mellan uppdrag och order, har order högre prioritet än uppdrag.

2 § Chef för en organisationsenhet ansvarar för att upprätthålla anbefalld beredskap och ska se till att den personal, den materiel och de anläggningar som ingår i krigsförband och hemvärnsförband har anbefalld krigsduglighet.

3 § Chef för organisationsenhet ska företräda Försvarmakten som arbetsgivare vid egen enhet och ska utöva arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter för all personal som är placerad vid enheten, vilket även avser arbetsmiljöuppgifter fördelade från central verksamhetsutövare.

Detta gäller dock inte i fråga om Högkvarteret och dess enhet för militär underrättelse- och säkerhetstjänst, där chefen för enheten utövar arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter för all personal som är placerad där.

4 § På orter med fler än en organisationsenhet finns en garnisonschef enligt vad som anges i *bilaga 1*. Chefer för organisationsenheter på en ort med garnisonschef lyder under garnisonschefen avseende

1. mobilisering och mobiliseringsförberedelser,
2. ordnings- och säkerhetstjänst,
3. vakttjänst,
4. gemensam ceremoniell verksamhet,

5. lokalutnyttjandet inom garnisonen,
6. miljösamordning,
7. hantering av brandfarliga och explosiva varor enligt *bilaga 3*, samt
8. verksamhet enligt närmare bestämmande av produktionschefen.

19 kap. Krigsförband

1 § Cheferna för krigsförbanden ska planera, genomföra och följa upp verksamhet på uppdrag eller order från chef för organisationsenhet samt på order från insatschefen eller taktisk chef respektive från chefen för specialförbandsledningen för specialförbanden eller för specialoperationer.

Vid konflikt mellan uppdrag och order, har order högre prioritet än uppdrag.

2 § Cheferna för krigsförband ska kontrollera krigsförbandets resurser avseende kvalitet och tillgänglighet. En krigsförbandschef ska till chefen för organisationsenheten föreslå nödvändiga åtgärder för att upprätthålla anbefalld beredskap och förmåga.

3 § Cheferna för krigsförband ska upprätta en förbandsutvecklingsplan och mobiliseringsplan samt andra för krigsförbandet relevanta planer.

20 kap. Specialförband

1 § Försvarmaktens specialförband (FM SF) består av specialförbandsledningen (SFL) i Högkvarteret samt Särskilda operationsgruppen (SOG) som är ett krigsförband.

Försvarmaktens specialoperationsförband (FM SOF) är stödjande specialförbandsenheter särskilt organiserade vid vissa organisationsenheter för att genomföra och stödja specialoperationer.

Organisationsenheterna ska lämna stöd till specialförbanden och specialoperationsförbanden enligt särskilda uppdrag från produktionschefen.

2 § Chefen för specialförbanden samordnar och leder verksamheten vid Försvarsmaktens specialförband inom ramen för verksamhetsuppdrag från produktionschefen samt utövar arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter.

3 § Chefen för specialförbandsledningen ansvarar under chefen för specialförbanden för utveckling och verksamhetsledning av specialförbanden.

4 § Specialförbanden och specialoperationsförbanden lyder under insatschefen avseende beredskap samt insatser nationellt och internationellt. Vid insatser med specialförbanden under ledning av insatschefen utövar chefen för specialförbandsledningen operativt befäl samt ansvarar för uppgifter enligt 6 kap. 6 §.

5 § Chefen för specialförbanden bemyndigas att

1. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att med specialförbanden delta i internationell övnings- och utbildningsverksamhet,
2. hos regeringen, i samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för annan stat eller mellanfolklig organisation att inom ramen för specialförbandens verksamhet nyttja Försvarsmaktens anläggningar, områden och materiel, samt
3. inom ramen för av regeringen meddelat beslut enligt 1 och 2 förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation.

21 kap. Beredskap och mobilisering

Beredskap

1 § Organisationsenheter med krigsförband och hemvärnsförband ska upprätthålla beredskap enligt beredskapsorder och mobiliseringsplan. Beredskap upprätthålls för att kunna möta ett militärt hot mot Sverige och svenska intressen av såväl reguljära som irreguljära styrkor samt för att kunna genomföra räddnings-, evakuerings- och förstärkningsinsatser.

2 § Ledningar och staber i Högkvarteret upprätthåller därutöver stabsberedskap i enlighet med beredskapsorder i syfte att kunna bereda och fatta de beslut samt ge de order som behovet av territoriell övervakning och ledning av de nationella och internationella insatserna kräver.

Mobilisering

3 § Med mobilisering avses i denna författning alla de åtgärder som krävs för att sammanföra personal, materiel och anläggningar till ett krigsförband eller hemvärnsförband för genomförande av insatser.

4 § Mobilisering ska planeras, ledas och följas upp av produktionschefen med stöd av insatschefen samt chefer med mobiliseringsledningsansvar enligt *bilaga 1*.

5 § Chefer med mobiliseringsledningsansvar ska enligt beslut från produktionschefen samverka med andra myndigheter och andra samhällsorgan för att åstadkomma bästa förutsättningar för mobilisering.

6 § Chefer med mobiliseringsledningsansvar ska med stöd av chefen för Försvarmaktens logistik, cheferna för teknikkontoren och chefen för anläggningsenheten förbereda och leda mobiliseringen av respektive förband.

7 § Chefer med mobiliseringsledningsansvar ska samordna hemvärnsförbandens stöd till och skydd av mobiliseringen samt öva hemvärnsförbanden för sådant stöd och skydd.

8 § Chefer för krigsförband och hemvärnsförband ska genomföra mobilisering med stöd av chefer med mobiliseringsledningsansvar.

AVDELNING V. ARBETSMILJÖ OCH VERKSAMHETSSÄKERHET

22 kap. Övergripande ansvar och uppgifter

1 § Överbefälhavaren är i egenskap av myndighetens chef ytterst ansvarig för arbetsmiljön i Försvarmakten.

2 § I arbetsmiljölagen (1977:1160) finns grundläggande föreskrifter om arbetsmiljön och de krav som ställs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.

Inom Försvarmakten ska verksamhetssäkerhetsarbetet omfatta arbetsmiljöarbete samt arbete med att hantera övriga risker i verksamheten så att författningens enliga krav på säkerhet för tredje man, yttre miljö, egendom och materiel också uppfylls. Verksamhetssäkerhetsarbetet ska bedrivas med beaktande av Försvarmaktens uppgift att kunna genomföra väpnad strid.

Verksamhetssäkerhet indelas i militär marksäkerhet, militär sjösäkerhet och militär flygsäkerhet.

3 § Chefen för ledningsstaben, produktionschefen och insatschefen är centrala verksamhetsutövare och ska uppfylla kraven på verksamhetssäkerhet samt har arbetsmiljöuppgifter enligt arbetsmiljölagen.

Centrala verksamhetsutövare kan fördela arbetsmiljöuppgifter inom ramen för verksamhetsuppdrag och order om insatser.

Av 6 kap. 6 § framgår att när ett förband sätts in i en insats ska det av insatsordern framgå vilka uppgifter och vilket ansvar enligt bl.a. arbetsmiljölagen (1977:1160) som därigenom övertas av insatschefen samt när detta gäller.

4 § Produktionschefen ska samordna verksamhetsutövningen med avseende på arbetsmiljö och verksamhetssäkerhet i hela Försvarmakten.

Personaldirektören, Försvarmaktens marksäkerhetsföreträdare, Försvarmaktens redare och Försvarmaktens flygoperatör ska stödja produktionschefen i arbetet.

Produktionschefen ska i samråd med chefen för säkerhetsinspektionen utse Försvarmaktens marksäkerhetsföreträdare, Försvarmaktens redare och Försvarmaktens flygoperatör.

5 § Produktionschefen beslutar om inskränkningar i verksamheten som föranleds av händelser eller bedömningar i enlighet med arbetsmiljölagen (1977:1160) eller inom verksamhetssäkerhet. Bemyndigandet påverkar inte sådan befogenhet för annan att besluta om inskränkning i verksamhet som följer av andra föreskrifter.

Bemyndigandet får vidaredelegeras.

23 kap. Mark-, sjö- och flygsäkerhet

1 § Försvarsmaktens marksäkerhetsföreträdare ska samordna arbetet med den militära marksäkerheten inom Försvarsmakten, inklusive den del av det systematiska arbetsmiljöarbetet som kan kopplas till markverksamheten.

Marksäkerhetsföreträdaren ska även följa upp verksamheten avseende marksäkerhet vid de organisationsenheter och krigsförband som nationellt och internationellt bedriver militär markverksamhet.

2 § Försvarsmaktens redare ska samordna arbetet med den militära sjösäkerheten inom Försvarsmakten, inklusive den del av det systematiska arbetsmiljöarbetet som kan kopplas till sjösäkerhet.

Redaren ska även följa upp verksamheten avseende sjösäkerhet vid de organisationsenheter och krigsförband som nationellt och internationellt bedriver militär sjöfart.

3 § Försvarsmaktens flygoperatör ska under produktionschefen ansvara för att Försvarsmaktens uppgifter som operatör inom det militära luftfartssystemet fullgörs.

4 § Försvarsmaktens flygoperatör ska samordna arbetet med den militära flygsäkerheten inom Försvarsmakten, inklusive den del av det systematiska arbetsmiljöarbetet som kan kopplas till flygsäkerhet.

Flygoperatören ska även följa upp verksamheten avseende flygsäkerhet vid de organisationsenheter och krigsförband som nationellt och internationellt bedriver verksamhet inom det militära luftfartssystemet.

5 § Försvarmaktens marksäkerhetsföreträdare, Försvarmaktens redare och Försvarmaktens flygoperatör ska granska och, vid behov, samordna planer avseende marksäkerhet, sjösäkerhet respektive flygsäkerhet samt till produktionschefen föreslå uppdrag, regler och bestämmelser ur mark-, sjö- och flygsäkerhetssynpunkt. Försvarmaktens marksäkerhetsföreträdare, Försvarmaktens redare och Försvarmaktens flygoperatör ska även vidta de åtgärder och fatta de beslut som krävs för att regler och bestämmelser avseende militär mark-, sjö- och flygsäkerhet ska efterlevas.

6 § Produktionschefen ska utse Försvarmaktens ledamöter i fartygsmiljönämnden.

Bemyndigandet får vidaredelegeras.

24 kap. Tillståndshantering

1 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap prövar frågor om tillstånd för Försvarmakten att hantera brandfarliga och explosiva varor i enlighet med lagen (2010:1011) respektive förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor. I *bilaga 3* till denna författning framgår delegering av tillstånd för hantering av brandfarliga och explosiva varor.

2 § I *bilaga 4* till denna författning framgår vilka befattningshavare som har ansvar för tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 15 november 2010.
2. Genom författningen upphävs Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2009:2) med arbetsordning för Försvarmakten.

Sverker Göranson

Stefan Ryding-Berg

Organisationsenhet	Lokalisering	Enheter, funktioner	Anmärkning
Högkvarteret (HKV)	Stockholm	Ledningsstaben inkl ekonomifunktion Produktionsledning Insatsledning Enhet för underrättelse- och säkerhetstjänst Juridisk stab Personalstab Informationsstab Internrevision Säkerhetsinspektion Generalläkare Verksamhet även i Ekerö kommun och i Karlsborg	Chefen för ledningsstaben är tillika chef Högkvarteret Chefen för insatsledningen är tillika överkommendant i Stockholm Chefen för internrevisionen rapporterar till och arbetsleds av myndighetens ledning Generalläkaren är inte underställd ÖB vid utövande av tillsyn och kontroll
Livgardet (LG)	Upplands- och Bro/Kungsängen	SWEDINT Försvarmusiken Livgardesgruppen i Stockholm Dalregementgruppen i Falun Gävleborgsgruppen i Gävle Försvarmaktens hundtjänstenhet (FHTE) i Sigtuna Lokaliseringsenhet mitt (LPLE M) i Enköping, Linköping och Solna Verksamhet även i Stockholm, Karlskrona och Sollefteå	Chefen är garnisonschef i Upplands-Bro, Solna och Stockholm, kommendant i Stockholm och chef med mobiliseringsledningsansvar.

Organisationsenhet	Lokalisering	Enheter, funktioner	Anmärkning
Norrbottens regemente (I 19)	Boden	Arméns jägarbataljon i Arvidsjaur Ingenjörverksamhet i Boden Försvarsmaktens vinterenhet (FMVE) i Boden och Arvidsjaur Västernorrlandsgruppen i Härnösand Fältjägargruppen i Östersund Västerbottensgruppen i Umeå Norrbottensgruppen i Boden Lapplandsjägargruppen i Kiruna Lokalplaneringsenhet norr (LPLE N) Verksamhet även i Kalix	Chefen är garnisonschef i Boden och Arvidsjaur och chef med mobiliseringsledningsansvar.
Livregementets husarer (K 3)	Karlsborg	Örebro- och Värmlandsgruppen i Örebro Försvarets överlevnadsskola (FÖS)	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar.
Skaraborgs regemente (P 4)	Skövde	Skaraborgsgruppen i Skövde Bohus-Dalsgruppen i Uddevalle/Skredsvik Teknikkontor mark (Tek Mark) Verksamhet även i Boden, Borås, Eksjö, Enköping, Göteborg, Halmstad, Karlsborg, Motala/Kvarn, Umeå, Villingsberg och Älvdalen	Chefen är garnisonschef i Skövde och Kvarn och chef med mobiliseringsledningsansvar.
Södra skånska regementet (P 7)	Lund/Revinge	Skånska gruppen i Lund/Revinge Verksamhet även i Helsingborg, Hässleholm, Kabusa, Malmö, Ravlunda och Rinkaby	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Artilleriregementet (A 9)	Boden	Artilleriets krigsskola (ArtSS)	Chefen är chef med mobiliseringsledningsansvar

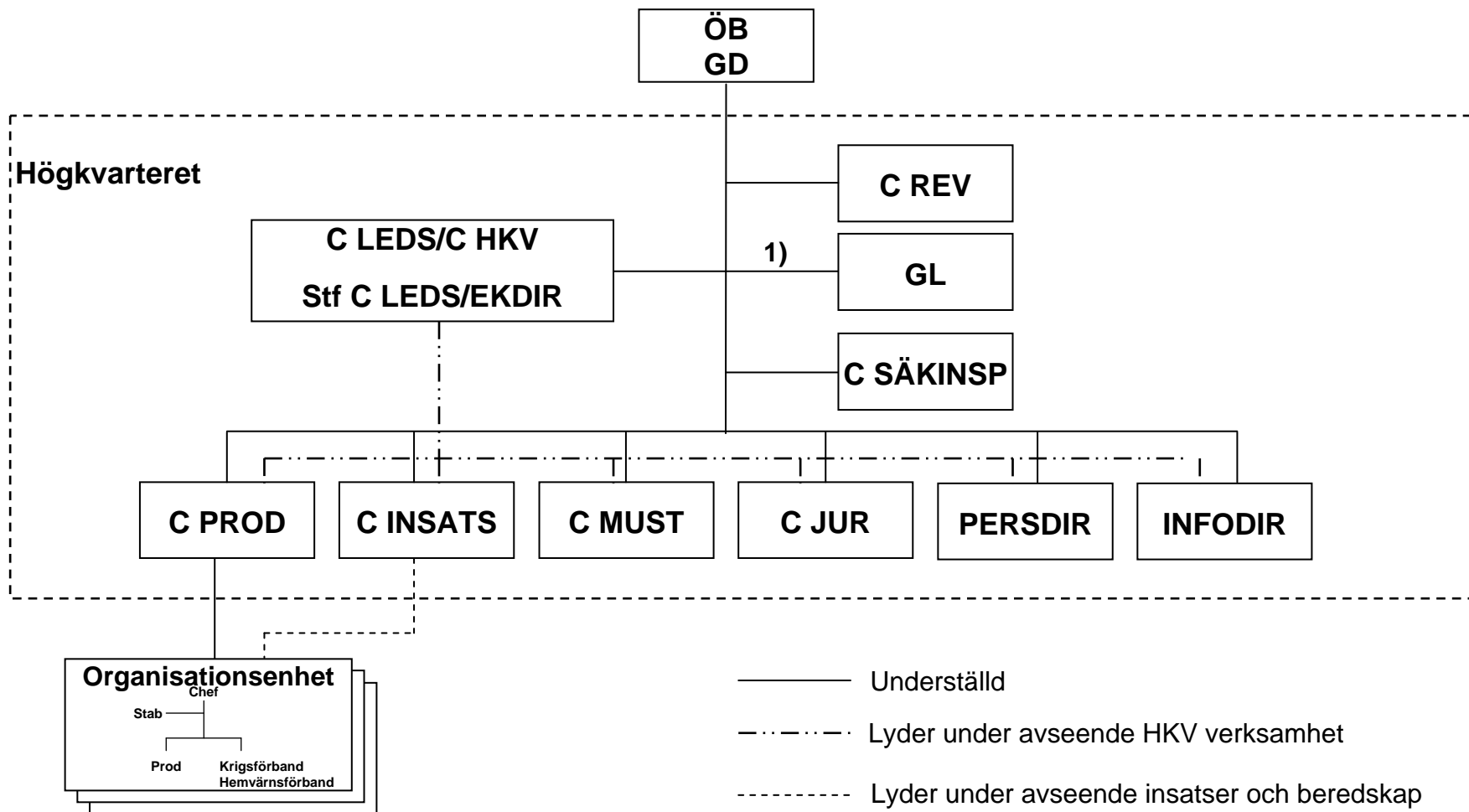
Organisationsenhet	Lokalisering	Enheter, funktioner	Anmärkning
Luftvärnsregementet (Lv 6)	Halmstad	Luftvärnets stridsskola (LvSS) Hallandsgruppen i Halmstad	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Göta ingenjörregemente (Ing 2)	Eksjö	Fältarbetsskolan (FarbS) Norra Smålandsgruppen i Eksjö Verksamhet även i Skillingaryd	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Ledningsregementet (LedR)	Enköping	Ledningsskolan (LedS) Totalförsvarets signalskyddsskola (TSS) Södermanlandsgruppen i Strängnäs Upplands- och Västmanlandsgruppen i Enköping Försvarmaktens ledningsträningssentrum (FM LTC) Försvarmaktens centrum för meteorologi och oceanografi (METOCC) Försvarmaktens telekrigsstödenhet (TKSE) i Stockholm. Miljöprovningseenheten (MPE)	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Trängregementet (TrängR)	Skövde	Motorskolan	Chefen är chef med mobiliseringsledningsansvar
Första ubåtsflottiljen (1. ubflj)	Karlskrona		Chefen är chef med mobiliseringsledningsansvar
Tredje sjöstridsflottiljen (3. sjöstriflj)	Karlskrona		Chefen är chef med mobiliseringsledningsansvar
Fjärde sjöstridsflottiljen (4. sjöstriflj)	Haninge	Verksamhet även i Uddeval-la/Skredsvik	Chefen är chef med mobiliseringsledningsansvar

Organisationsenhet	Lokalisering	Enheter, funktioner	Anmärkning
Amfibieregementet (Amf 1)	Haninge/Berga	Södertörnsgruppen i Haninge Gotlandsgruppen i Visby Verksamhet även i Göteborg Verksamhet även på Utö och på Väddö	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsled- ningsansvar
Marinbasen (MarinB)	Karlskrona	Blekingegruppen i Karlskrona Kalmar- och Kronobergsgruppen i Växjö Verksamhet även i Malmö, Göte- borg, Visby, Haninge, Fårösund, Skredsvik och Kosta Försvarmaktens dykeri och naval- medicin centrum (FM DNC) Teknikkontor fartyg (Tek Fartyg)	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsled- ningsansvar
Skaraborgs flygflottilj (F 7)	Lidköping/Såtenäs	Verksamhet även i Linkö- ping/Malmen, Karlsborg, Ronneby, Luleå, Uppsala, Stock- holm/Bromma. Teknikkontor flyg (Tek Flyg) Verksamhet även i Tjeckien och Ungern	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsled- ningsansvar
Blekinge flygflottilj (F 17)	Ronneby/Kallinge	Verksamhet även i Halmstad, Hags- hult och Visby	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsled- ningsansvar
Norrbottnens flygflottilj (F 21)	Luleå	Verksamhet även i Jokkmokk och Vidsel	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsled- ningsansvar
Försvarmaktens heli- kopterflottilj (Hkpflj)	Linköping/Malmen	Livgrenadjärgruppen i Linköping Verksamhet även i Luleå, Lidkö- ping/Såtenäs, Motala/Kvarn och Ronneby	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsled- ningsansvar

Organisationsenhet	Lokalisering	Enheter, funktioner	Anmärkning
Försvarsmaktens logistik (FMLOG)	Stockholm	Divisioner i Karlskrona, Arboga och Boden	Chefen är chef med mobiliseringsledningsansvar och stödjer övriga chefer med mobiliseringsledningsansvar
Försvarsmaktens telenät- och markteleförband (FMTM)	Örebro	Verksamhet även i Luleå, Enköping, Stockholm. Bålsta, Karlskrona, Uppsala, Berga, Ronneby, Hästveda, Göteborg, Såtenäs och Östersund	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Militärhögskolan Karlberg (MHS K)	Solna	Försvarsmaktens utbildningsenhet (FMUE) Försvarsmaktens idrotts- och friskvårdsenhet (FMIF)	
Militärhögskolan Halmstad (MHS H)	Halmstad	Försvarsmaktens enhet för avancerat distribuerat lärande (FMADLE) Försvarsmaktens ledarskaps- och pedagogikenhet (FM LOPE)	
Markstridsskolan (MSS)	Skövde	Verksamhet även i Motala/Kvarn	
Sjöstridsskolan (SSS)	Karlskrona	Verksamhet även i Haninge	
Luftstridsskolan (LSS)	Uppsala	Flygvapnets flygbefälsskola (FBS) Flygvapnets stridslednings- och luftbevakningsskola (StrilS) Flygskolan (FlygS) i Linköping /Malmen Verksamhet även i Bålsta, Hästveda, Såtenäs och Luleå	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Hemvärnets stridsskola (HvSS)	Salem/Vällinge		Chefen är garnisonschef

Organisationsenhet	Lokalisering	Enheter, funktioner	Anmärkning
Försvarsmaktens tekniska skola (FM TS)	Halmstad	Verksamhet även i Rinkaby	
Totalförsvarets ammunition- och minröjningscentrum (SWEDEC)	Eksjö		
Totalförsvarets skyddscentrum (SkyddC)	Umeå		Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar
Försvarsmaktens under rättelse- och säkerhetscentrum (FM UndSäkC)	Uppsala	Försvarets tolkskola (TolkS) Verksamhet även i Halmstad	
Försvarsmaktens HR centrum (FM HRC)	Stockholm		
Försvarsmedicincentrum (FömedC)	Göteborg	Elfsborgsgruppen i Göteborg Lokalplaneringsenhet syd (LPLE S) i Göteborg och Ronneby Verksamhet även i Linköping	Chefen är garnisonschef och chef med mobiliseringsledningsansvar

FÖRSVARSMAKTENS LYDNADSFÖRHÅLLANDEN

Förband, skolor och centrum enligt bilaga 1

1) GL är inte underställd ÖB vid utövande av tillsyn

Tillstånd för hantering av brandfarliga och explosiva varor

Den som hanterar, överför eller importerar explosiva varor och den som yrkesmässigt eller i större mängd hanterar brandfarliga varor ska ha tillstånd för det. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap prövar frågor om tillstånd till Försvarsmakten att hantera brandfarliga och explosiva varor under olika förutsättningar. Tillstånden ges till myndigheten, vilket innebär att en delegering av tillstånd och tillståndshavarskap måste ske inom Försvarsmakten för att kraven enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) ska kunna uppfyllas.

I denna bilaga anges de chefer med uppgifter i samband med sådan hantering som är tillståndspliktig enligt 16 § lagen (2010:1011) i kombination med 13 § förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor (FBE).

Chef för organisationsenhet och chef för taktisk stab som utövar tillståndspliktig hantering av brandfarliga gaser eller vätskor i större mängder än som anges i kap. 1.1, tabell A, i Spränginspektionens föreskrifter (SÄIFS 1995:3) om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor är tillståndshavare inom Försvarsmakten och ska ansöka tillstånd enligt 16 § LBE. Föreskrifter i detta avseende finns även i BVKF 2006, kapitel 2 respektive kapitel 23 (avseende internationella insatser). Chef för organisationsenhet och chef för taktisk stab som utövar tillståndspliktig hantering av ammunition och övriga explosiva varor ska söka tillstånd enligt 16 § LBE och IFTEX 2002, kapitel 4 respektive kapitel 15 (gällande internationella insatser). Även chef som inte är angiven i tabellen, men som utövar tillståndspliktig verksamhet, ska ansöka om tillstånd.

Enligt 9 § LBE ska den som bedriver tillståndspliktig verksamhet också utse en eller flera föreståndare för verksamheten. En föreståndare har till uppgift att verka för att verksamheten bedrivs enligt de aktsamhetskrav och med iakttagande av de övriga skyldigheter som följer av lagen eller föreskrifter som meddelas i anslutning till lagen. Vidare anges att en tillståndshavare ska se till att en föreståndare ges de befogenheter och möjligheter i övrigt som behövs för att han eller hon ska kunna fullgöra sina uppgifter. I Försvarmaktens instruktion för åtgärder mot brand- och explosionsfara, vattenförorening samt kemisk hälsopåverkan från brandfarliga varor m.m. (BVKF) respektive Försvarmaktens instruktion för förvaring och transport av ammunition och övriga explosiva varor (IFTEX) finns ytterligare föreskrifter om föreståndare.

Inom garnisoner där fler än en chef hanterar brandfarliga gaser eller vätskor ska garnisonschefen ansvara för att samordna skyddsarbetet enligt vad som föreskrivs i 9 § Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2004:7) om explosionsfarlig miljö vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor enligt nedan.

Chef	Tillståndshavare	Samordningsansvarig enligt 9 § SRVFS 2004:7
Armétaktisk chef	X (internationella insatser)	
Marintaktisk chef	X (internationella insatser)	
Flygtaktisk chef	X (internationella insatser)	
C LG	X	Inom Upplands-Bro/Kungsängen, Solna och Stockholm garnison
C I 19	X	Inom Boden och Arvidsjaur garni- son
C K 3	X	Inom Karlsborg garnison
C P 4	X	Inom Skövde garnison
C P 7	X	Inom Revinge garnison
C A 9	X	
C Lv 6	X	Inom Halmstad garnison
C Ing 2	X	Inom Eksjö garnison
C LedR	X	Inom Enköping garnison
C TrängR	X	
C Amf 1	X	Inom Haninge garnison
C MarinB	X	Inom Karlskrona garnison
C F 7	X	Inom Lidköping/Såtenäs garnison
C F 17	X	Inom Ronneby garnison
C F 21	X	Inom Luleå garnison
C Hkpflj	X	Inom Linköping/Malmen garnison
C FMLOG	X	
C FlygV	X	
C FörsE	X	
C LedTekE	X	
C MarinV	X	
C Mv	X	
C FMTM	X	
C MHS K	X	
C MHS H	X	
C MSS	X	
C SSS	X	
C LSS	X	Inom Uppsala garnison
C HvSS	X	Inom Umeå garnison
C FMTS	X	
C SWEDEC	X	
C SkyddC	X	Inom Umeå garnison
C FömedC	X	Inom Göteborg garnison

Chefer med ansvar för tillstånds- eller anmälningspliktig samt miljöfarlig verksamhet i övrigt enligt miljöbalken

Chef	Skjutfält, skjutbanor, flygplatser, målplatser, hamnar samt övrig miljöfarlig verksamhet
C LG	Kungsängen, Gävle, Falun, Marma och Stockholm.
C I 19	Boden, Kusträsk, Pagla, Tåme, Lomben, Orrträsk, Kalixfors, Dagsådalen, Härnön/Skärsviken, Tjärnmyren och Arvidsjaur.
C P 4	Skövde, Kråk, Prästtomta, Hammarnäset, Perstorp, Nytorp, Vaberget, Sisjön, Ny, Bjärsjö, Remmene, Villingsberg, Horssjön, Älvdalen, Sågebacken, Bråt och skjutbanorna Lövsjötorp.
C P 7	Ravlunda, Rinkaby, Kabusa, Revingehed, Önnarp, Horsakärr samt Husie (Kvarnby skjutbana) och skjutbanan Fredriksberg (Ystad). N. Åsum
C Lv 6	Ringenas, Nyårsåsen, Halmstad och Mästocka.
C Ing 2	Skillingaryd och Eksjö.
C LedR	Veckholm, Enköping och Härad.
C Amf 1	Myttinge, Väddö, örlogshamnarna Muskö och Hårsfjärden, Stockholms skärgårds skjutområden, Tofta, Utö och Berga.
C MarinB	Försvarsmaktens hamnar i Karlskrona, Göteborg, Fårösund, Härnösand, Klagshamn, Skredsvik och Kungsholmen, Rosenholms övningsfält, Torhamns skjutfält, övnings- och skjutfälten Kosta, Bollö, Öppenskar, Harö, Ryssjön, Södra Tjurkö samt Göteborgs skärgårdsskjutfält (öarna Galterö, St Stårholmen, Käsö, Käsö Fjärskar, Lilla och Stora Rävholmen samt Knappen), Söderstjerna helikopterlandningsplats, Skredsvik och Tjurkö.
C F 7	Såtenäs flottiljflygplats och Karlsborgsmålet (Hammaren)
C F 17	Ronneby flottiljflygplats med Hultet, Hagshults övningsflygplats, övnings- och skjutfältet S:a Sandby samt Visby flygplats, militär del
C F 21	Kallax flottiljflygplats, Junkön, Jokkmokks och Vidsels övningsflygplatser.
C Hkpflj	Malmens flottiljflygplats
C FMLOG	Underhållstjänst och stödverksamhet inom eget verksamhetsområde
C LSS	Uppsala (övningsflygplats och skjutbanor),
C HvSS	Vällinge
C SkyddC	Umeå skjutfält och skjutbanor.
C FömedC	Säve skjutbana och skjutbanor Karingberget
Övriga förband	Miljöfarlig verksamhet inom eget verksamhetsområde. Övriga detaljer framgår av förbandskort i VU.